

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-74>

УДК 330.34

ПАВЛОВ Костянтин

Волинський національний університет імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0000-0003-2583-9593>e-mail: pavlovkostya@gmail.com

ПАВЛОВА Олена

Волинський національний університет імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0000-0002-8696-5641>e-mail: pavlova.olena@vnu.edu.ua

ЗАКРИЖЕВСЬКИЙ Максим

Волинський національний університет імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0009-0003-9138-7174>e-mail: maksymzakryzhevskiy@gmail.com

ОПАШНЮК Юрій

Волинський національний університет імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0009-0002-8508-3994>e-mail: naukoviy@icloud.com

ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ІТ-ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРЕАТИВНОГО ПІДХОДУ

У статті розглядається поняття «креативної економіки» та аналізується роль творчого підходу в економічній діяльності сучасних ІТ-компаній. Також, досліджено значення інноваційного мислення в процесі стратегічного планування та розвитку ІТ-підприємств. Інноваційні рішення та їх креативне застосування виступають найціннішими ресурсами, а творчість стає основним джерелом економічної цінності в умовах сучасного світу. Виокремлено ключові складові творчого підходу та їх вплив на ефективність і конкурентоспроможність ІТ-компаній у сучасних умовах. Проаналізовано, як креативна економіка сприяє швидкому зростанню та економічному розвитку розвинених країн і які перспективи її інтеграції. Сучасна економіка дедалі більш формується на використанні творчих ресурсів та інтелектуального капіталу, які перетворюються на інноваційні ідеї та продукти. Успіх ІТ-компаній на ринку залежить від ефективного поєднання творчості, технологічних інновацій та підприємницької ініціативи. Для України концепція творчого підходу та інноваційного підприємництва, особливо в ІТ-секторі, є досить новою, хоча у високорозвинених країнах вона має місце вже понад два десятиліття. Український ІТ-сектор наразі демонструє динамічне зростання, займаючи ключове місце в національній економіці. Підвищення рівня професійності ІТ-фахівців, а також залучення міжнародних інвестицій сприяють закріпленню України як також важливого гравця на світовій ІТ-арені. Успішне управління підприємствами цієї галузі є вихідним для забезпечення їхньої конкурентоспроможності й стабільності. Використовуючи творчий підхід і чітко вибудовану стратегію, українські ІТ-компанії здатні адаптуватися до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі, впроваджувати інновації та забезпечувати економічний розвиток. Розвиток ІТ-компаній із застосуванням творчого підходу має критичне значення для економіки, завдяки покращенню створення робочих місць і забезпеченню доходів для висококваліфікованих працівників, підвищенню рівня життя населення через розвиток цифрової інфраструктури та впровадження інновацій у різні галузі економіки. Ефективна діяльність ІТ-підприємств також забезпечує залучення інвестицій, стимулює розвиток підприємництва в суміжних секторах економіки, збільшує податкові надходження.

Ключові слова: креативна економіка, креативний підхід, ІТ-галузь, ІТ-підприємства, інновації, новаторство.

PAVLOV Kostiantyn, PAVLOVA Olena, ZAKRYZHEVSKYI Maksym, OPASHNYUK Yuriy
Lesya Ukrainka Volyn National Universit

ECONOMIC FOUNDATIONS OF IT-ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF A CREATIVE APPROACH

The article discusses the concept of "creative economy" and analyzes the creative approach's role in modern IT companies' economic activity. Also, the importance of innovative thinking in the strategic planning and development of IT enterprises is investigated. Innovative solutions and their creative application are the most valuable resources, and creativity is becoming the primary source of economic value in the modern world. The critical components of the creative approach and their impact on the efficiency and competitiveness of IT companies in modern conditions are highlighted. The author analyzes how the creative economy contributes to developed countries' rapid growth and economic development and the prospects for its integration. The modern economy is increasingly based on using creative resources and intellectual capital to transform into innovative ideas and products. The success of IT companies in the market depends on an effective combination of creativity, technological innovation, and entrepreneurial initiative. For Ukraine, the concept of creativity and innovative entrepreneurship, especially in the IT sector, is relatively new. However, it has existed in highly developed countries for over two decades. Ukraine's IT sector shows dynamic growth, playing a vital role in the national economy. Increasing the professionalism of IT specialists and attracting international investment is helping to consolidate Ukraine as an essential player in the global IT arena. Successful management of enterprises in this industry is critical to ensuring their competitiveness and stability. Using a creative approach and a well-defined Strategy, Ukrainian IT companies can adapt to changes in the external and internal environment, introduce innovations, and ensure economic development. The development of IT companies with a creative approach is critical for the economy, as it improves job creation and income for highly skilled workers, raises living standards through the development of digital infrastructure, and introduces innovations in various sectors of the economy. The efficient operation of IT companies also attracts investment, stimulates entrepreneurship development in related sectors of the economy, and increases tax revenues.

Keywords: creative economy, creative approach, IT industry, IT enterprises, innovations, innovation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

За останнє десятиліття креативна індустрія стала основним рушієм економічного зростання. Її формування та розвиток успішно інтегрується в основні завдання економічних стратегій постіндустріальних країн, показуючи при цьому великий економічний потенціал.

За таких умов активізується питання розбудови інформаційного суспільства загалом та ІТ-підприємств зокрема. На сьогодні, ІТ-сектор становить потужний потенціал та містить вагомий резерв прискорення економічного зростання та зміцнення конкурентоспроможності національної економіки.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналізу проблем та тенденцій розвитку ІТ-сфери в умовах креативної економіки України присвятили свої роботи такі сучасні науковці як С. Давимука, Л. Федулова [1], Г. Капінос [2], О. Карий [3], В. Галасюк, Є. Іванов [5], В. Македон [6], М. Мартинович [7], В. Наумчук [8], Ю. Опашнюк [9, 10, 11] та інші.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є ідентифікація сучасного стану та тенденцій розвитку ІТ-підприємств в умовах креативного підходу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Креативна економіка є сукупністю форм економічної діяльності, які ґрунтуються на знаннях, творчості, інтелекті, технологіях та інноваціях, а також відзначаються високим потенціалом прибутковості та забезпечення робочих місць [6].

Вона формує своєрідний взаємозв'язок між творчістю, культурою, економікою та технологіями виражається у здатності створювати та накопичувати інтелектуальний капітал, який має значний потенціал для отримання доходу, створенню робочих місць та отриманню прибутку від експорту, одночасно сприяючи соціальній інтеграції, культурному різноманіттю та людському розвитку.

Креативний підхід в економіці передбачає використання новаторських ідей і методів для вирішення економічних проблем, розвитку бізнесу та підвищення конкурентоспроможності [4].

Використання креативного підходу у діяльності сучасних підприємств та економіки в цілому, сприяє зростанню ВВП, збільшенню конкуренції на ринку, формуванню новаторських знань та талантів, спираючись на вклад творчості та інтелектуального капіталу [4].

Становленню та розвитку креативного підходу в економіці посприяли певні обставини, які наочно відображено на рис. 1.

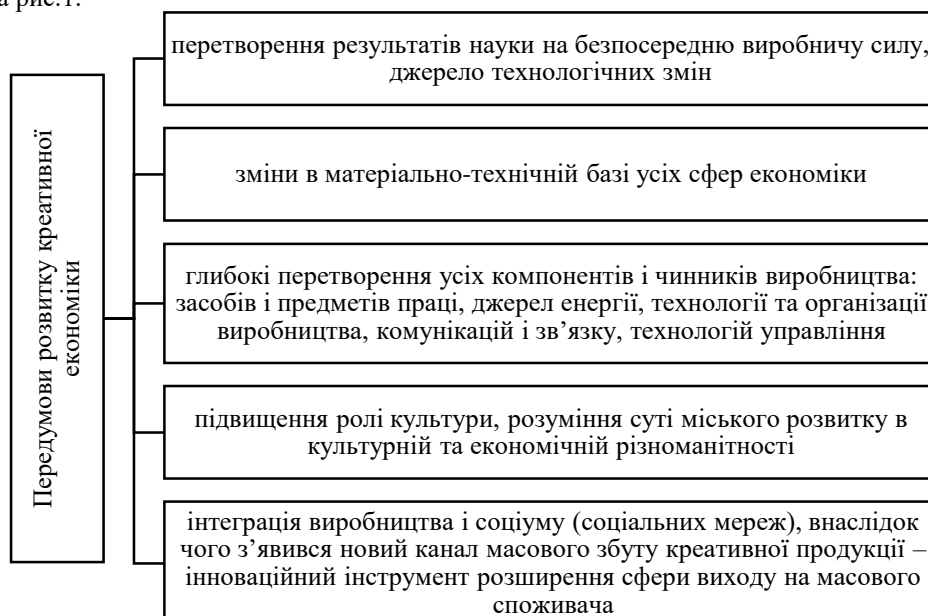

Рис. 1 Передумови розвитку креативного підходу в економіці, [3]

В епоху активної глобалізації більшість країн визнають те, що інтеграції культури та економіки є потужним способом формування привабливого іміджу підприємства, а також його здатності виділятися серед конкурентів.

Так, вітчизняні ІТ-підприємства показали себе як надійний партнер на світовій арені, навіть попри ризики та страх глобальних партнерів в період військового вторгнення. Українські підприємці довели свою стійкість, надійність та націленість на створення і результативність нових креативних рішень.

Економічні засади діяльності ІТ-підприємств в умовах креативного підходу базуються на таких складових [3]:

- Інноваційність та креативність, яка передбачає постійне вдосконалення продуктів та послуг внаслідок прийняття інноваційних рішень, а також інвестування у розробки;
- гнучкість та адаптивність являє собою можливість швидкої реакції на зміни ринку та потреби споживачів, а також можливість пристосовуватися до мінливості середовища;
- клієнтоорієнтованість передбачає активне залучення клієнтів до процесу розробки та вдосконалення продуктів, а також створення неординарних рішень, які б задовольняли специфічні потреби клієнтів;
- креативні команди, які базуються на формуванні мультидисциплінарних команд, що сприяє обміну ідеями та досвідом, а також створення лояльного середовища, яке заохочує до розробки інновацій;
- ефективне управління ресурсами, оптимізація витрат та залучення інвестицій;
- використання автоматизованих технологій, AI, Agile та Scrum для підвищення продуктивності компанії;
- адаптація існуючих бізнес-моделей до цифрового середовища.

В умовах постійних змін у технологічному середовищі та зростаючої конкуренції, українські ІТ-підприємства повинні зосередитися на креативності та інноваціях для забезпечення успішної діяльності.

Зазначимо, що розвиток ІТ-підприємств в умовах креативного підходу відіграє впливову роль в економіці України з декількох причин [12]:

- створення значної кількості робочих місць та можливостей залучення працівників із різним кваліфікаційним рівнем, що у свою чергу сприяє збільшенню доходів та платоспроможності населення. За рахунок цього відбувається стимулювання споживчого ринку та вплив на розвиток інших галузей національної економіки;
- нарощування виробничого потенціалу та зростання конкурентоздатності підприємств, адже ІТ-галузь сприяє покращенню ефективності виробничих процесів в інших галузях економіки за рахунок широкого спектру цифрових рішень та інновацій. На основі цього відбувається зменшення витрат та скорочення часових затрат, що підвищує конкурентоспроможність підприємства, як на українському, так і на світовому ринку;
- для держави діяльність ІТ-підприємств в умовах креативного підходу є важливим аспектом за рахунок залучення інвестицій та забезпечення експорту, адже ІТ-галузь є досить привабливою для залучення іноземних інвестицій та має значний попит на ІТ-продукти. Саме тому розвиток та підтримка даної галузі сприятиме стабільний експортний дохід для національної економіки.

Зауважимо, що використання креативного підходу у діяльності ІТ-підприємств є важливим також і для національної економіки, адже реалізація значної кількості інновацій сприяє її розвитку.

Зауважимо, що креативний підхід змінює класичні форми економічного зростання та конкурентоспроможності ІТ-підприємств, інтегруючи їх цінності в нову додану вартість.

Економічний розвиток ІТ-підприємств ґрунтується на використанні творчих ресурсів та знань людей, які трансформують їх у новітні ідеї та цінності. Формування конкурентного статусу українського ІТ-підприємства в умовах креативного підходу є важливим критерієм успішного функціонування і, навіть, умовою для існування у перспективному майбутньому.

Характерні риси конкурентоспроможності вітчизняних ІТ-підприємств наведено на рис. 2.

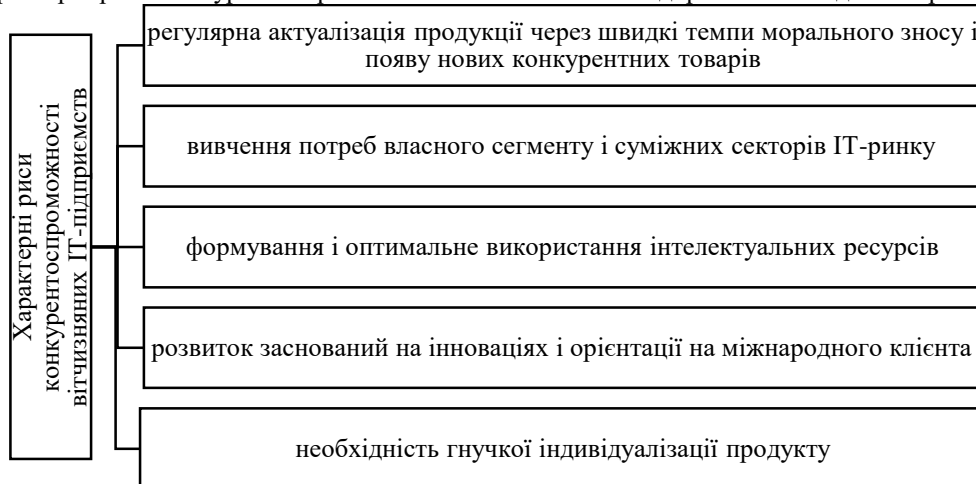

Рис. 2 Особливості конкурентоспроможної діяльності вітчизняних ІТ-підприємств, [7]

З метою забезпечення результативної та конкурентоспроможної діяльності сучасних ІТ-підприємств в умовах креативного підходу необхідно забезпечити впровадження механізму управління конкурентними перевагами, можливість визначити прогалини у веденні бізнесу та визначити цілеспрямовані та ефективні заходи для досягнення стратегічних цілей.

Конкурентоспроможність ІТ-підприємства в умовах креативного підходу формується на основі трьох елементів, які схематично наведено на рис. 3.

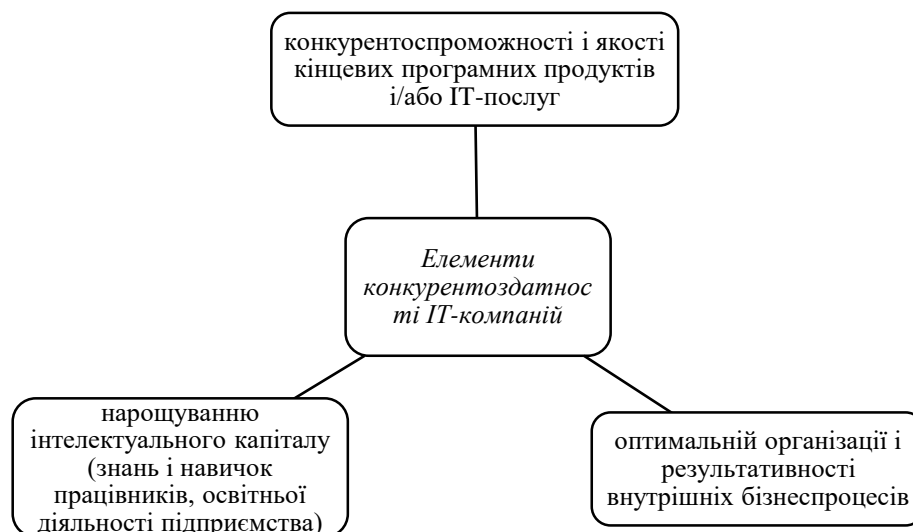

Рис. 3 Ключові елементи конкурентоспроможності ІТ-підприємств, [7]

Кожен із вищезазначених елементів включає у себе ресурсну підсистему та комплекс креативних рішень, які дають змогу отримати бажаний ефект та ефективну економічну діяльність ІТ-підприємства. Розподіл на складові конкурентоспроможності дає змогу визначити основні показники, які характеризують економічну ефективність діяльності ІТ-підприємства в умовах креативної економіки.

Креативний підхід в економіці є важливим у забезпеченні економічних засад функціонування та формуванні стратегічного розвитку ІТ-підприємств, адже сприяє створенню інноваційних продуктів, які дають змогу підприємствам виходити за межі традиційних рамок та якісно конкурувати на ринку. Використання креативного підходу стимулює розвиток новаторства, сприяє реалізації унікальних стратегій та допомагає ІТ-підприємствам пристосовуватися до змін ринку [1].

На рисунку 4 представлено основні напрями впливу креативного підходу на діяльність ІТ-підприємств за сучасних умов господарювання.

Таким чином, слід виокремити найбільш ефективні важелі для забезпечення економічно ефективної діяльності ІТ-підприємств та їх розвитку в умовах креативного підходу. Серед них [7]:

- полегшення процедури створення та адміністративного оформлення господарюючого суб'єкту;
- збільшення державної підтримки та видатків на розвиток ІТ-промисловості;
- призначення податкових пільг для ІТ-підприємств;
- розбудова та розвиток бізнес-простору та ринкової інфраструктури;
- перехід від розробки окремого ІТ-продукту до виробництва власного.

Зазначимо, що впливову роль у стимулюванні розвитку ІТ-підприємств в умовах креативного підходу є спрощення адміністративних процедур реєстрації суб'єктів ІТ-галузі.

На сьогодні, багато розвинутих країн використовують таку практику з метою розбудови ІТ-сфери в якості дієвого важеля для стимулювання її розвитку. Зручністю та простотою створення ІТ-компанії відзначилися такі країни як США, Великобританія, Польща, Грузія, Естонія та інші. Процедура реєстрації компаній у секторі інформаційних технологій в таких країнах займає від декількох годин до декількох днів. В окремих країнах надається можливість реєструвати бізнес та управляти ним дистанційно.

Для забезпечення подальшого розвитку та успішної діяльності ІТ-підприємств у креативних індустріях необхідно дотримуватися таких заходів:

- постійного впровадження нових технологій, програмного забезпечення та інноваційних рішень, які є критично важливим для забезпечення конкурентоспроможності на ринку;
- розвиток інноваційного підприємництва, який буде засновано на взаємодії ІТ-підприємств з іншими перспективними секторами економіки;
- залучення активної та креативної молоді у діяльність ІТ-компаній;
- впровадження сучасних технологій у всі сфери життя;

- доступність продуктів та програмного забезпечення для розвитку креативної молоді;
- фінансування інноваційних розробок державою та інвестиційними фондами;
- фінансова підтримка креативної молоді та науковців з метою розкриття їх креативного потенціалу.

Сприяння розвитку інновацій та конкурентоспроможності	• Креативний підхід базується на генеруванні ідей, знань та інформації як ключових ресурсів. Компанії, які активно інвестують у креативність, інновації та людський капітал, здатні створювати унікальні продукти та послуги, буде сприяти зростанню їх конкурентних переваг
Сприяння розвитку бізнесу	• Креативний підхід активізує розвиток бізнесу через пошук нестандартних рішень та впровадження новаторських підходів
Стимулювання збільшення доданої вартості у креативних сферах бізнесу	• Креативні індустрії, такі як дизайн, реклама, медіа, розваги, генерують високу додану вартість порівняно з традиційними галузями. Креативні активи є нематеріальними і можуть експлуатуватися багаторазово
Сприяння створенню робочих місць	• Креативна економіка є рушієм створення нових робочих місць, особливо для висококваліфікованих фахівців. Креативні індустрії також стимулюють розвиток суміжних галузей
Розвиток гнучкості та адаптивності бізнесу	• Компанії в умовах креативного підходу здатні швидко адаптуватися до мінливих умов ринку, легше переживають кризи та трансформуються під нові виклики завдяки креативному мисленню та інноваційним рішенням
Формування унікальних брендів та репутації новаторів	• Креативність допомагає компаніям створювати унікальний бренд, формувати позитивний імідж та репутацію новаторів у своїй галузі, що є конкурентною перевагою
Залучення молодих талановитих фахівців	• Креативні компанії є привабливими для молодих талановитих фахівців, які прагнуть реалізувати свій творчий потенціал. Це дозволяє компаніям формувати висококваліфіковані креативні команди

Рис. 4 Основні напрями впливу креативного підходу на діяльність ІТ-підприємств в умовах креативного підходу

Вищенаведені напрями сприятимуть рішенню проблем у креативній індустрії, розвитку ІТ-підприємств в умовах креативного підходу, підвищення інвестиційної привабливості вітчизняного ІТ-сектору, покращення якості життя населення, його кваліфікації, зростанню конкурентоспроможності креативних підприємств та ефективному використанню ресурсного потенціалу.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Подальший розвиток ІТ-підприємств в умовах креативного підходу має суттєве значення для економіки внаслідок впливу на забезпечення робочих місць та доходів висококваліфікованих працівників, покращення рівня життя населення шляхом розбудови цифрової інфраструктури та поширення новітніх технологій на інші сфери та галузі економіки, що сприяє зростанню їх конкурентоспроможності. Ефективна діяльність ІТ-підприємств в умовах креативного підходу сприяє залученню інвестицій і стимулюванню розвитку підприємництва в інших галузях та сферах національної економіки, а також забезпечення податкових надходжень до бюджету та експортних доходів держави.

Література

1. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія / С. А. Давимука, Л. І. Федулова ; ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України". Львів, 2017. 528 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20170702.pdf>
2. Капінос Г. І. Роль та значення креативної економіки для формування стратегічного розвитку бізнесу / Г. І. Капінос, К. Л. Ларіонова // Development Service Industry Management. 2024. № 1. Р. 88-96 DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(12\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(12))

3. Карий О. І., Гальків Л. І., Цапулич А. Ю. Розвиток ІТ-сфери України: чинники та напрями активізації. *Journal of Lviv Polytechnic National University Series of Economics and Management Issues*. 2021. Vol. 5, No. 1. URL: <http://doi.org/10.23939/semi2021.01.042>
4. Кундицький О., Сенишин О. Особливості державного регулювання ІТ-сфери у вітчизняній економіці. *Journal of Lviv Polytechnic National University Series of Economics and Management Issues*. 2020, вип. 4 №1. С. 34–42 URL: https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/may/21606/maket200296-36-44_0.pdf
5. Креативна економіка: нова економічна епоха XXI ст. Концепт креативної економіки. Глобальні тренди. Потенціал та перспективи креативної економіки в Україні / В. Галасюк, І. Гужва, Д. Сребрянська, Є. Іванов, І. Комендо, О. Митник. URL: https://creativeeconomy.center/wp-content/uploads/2021/12/2_5332503104040474153.pdf
6. Македон В. В., Ільченко Н. О. Кон'юнктура світового ринку ІТ-послуг в умовах економіки 4.0. Ефективна економіка. 2021. №1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.8>
7. Мартинович М., Плуталов С. Сучасні тренди розвитку креативних індустрій та їх вплив на національну економіку. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2022. №3. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-08>
8. Павлов К. В., Наумчук В. В., Шмаровоз О. В., Пінчук А. П. Галузева особливість функціонування ринків ІТ- послуг в Україні // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". – 2024. – №6. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-9999>
9. Павлов К., Новосад О., Опашнюк Ю., Березюк М., Коритко М. Управління інноваційними проєктами на ринку ІТ - послуг за умов змін та ризиків сучасності. Енергозбереження, Енергетика, Енергоаудит. Серія "Економіка" №2(192). 2024. С. 77-90. DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2024.02.06>. URL: <http://eee.khpi.edu.ua/article/view/307042>
10. Павлова О., Павлов К., Опашнюк Ю., Ширшиков Н., Костюк М. Діджиталізація на виробничих підприємствах в галузі виробництва електричних мереж. Енергозбереження, Енергетика, Енергоаудит. Серія Економіка. №3(193). 2024. С. 49-61. DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2024.03.04> <http://eee.khpi.edu.ua/article/view/307241>
11. Павлова О.М., Новосад О.В., Мурзіна А.В., Опашнюк Ю.В., Ширшиков Н.О., Мельник О. О. Розвиток підприємництва у сфері ІТ-бізнесу за умов змін та комунікацій. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 2. С. 124-130. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-2-23> <http://apie.org.ua/uk/rozvitok-p%D1%96dpri%D1%94mnictva-sfer%D1%96-%D1%96t-b%D1%96/>
12. Поснова Т. В., Терещенко Г. М. Розвиток ІТ-освіти як чинник формування креативного людського капіталу. Освітня аналітика України. 2021. Вип. 3. С. 5–16 DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-1-2>
13. Самійленко Г. М. Креативна економіка: теоретичні засади та особливості її функціонування в умовах становлення нової економіки. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. №2 (22). С. 31–42 URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/219366/219126>

References

1. Davyimuka, S. A., & Fedulova, L. I. (2017). *Kreatyvnyi sektor ekonomiky: dosvid ta napriamy rozbudovy* [Creative sector of the economy: Experience and directions of development] (Monograph). Lviv: D.U. "Institute of Regional Studies named after M. I. Dolishnyi of NAS of Ukraine." Retrieved from <https://ird.gov.ua/irdp/p20170702.pdf>
2. Kapinos, H. I., & Larionova, K. L. (2024). Rol ta znachennia kreatyvnoi ekonomiky dlia formuvannia stratehichnogo rozvytku biznesu [Role and significance of the creative economy in shaping business strategic development]. *Development Service Industry Management*, (1), 88–96. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(12\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(12))
3. Kariy, O. I., Halkiv, L. I., & Tsapulych, A. Yu. (2021). Rozvytok IT-sfery Ukrainy: chynnyky ta napriamy aktivizatsii [Development of Ukraine's IT sector: Factors and directions of activation]. *Journal of Lviv Polytechnic National University Series of Economics and Management Issues*, 5(1). <https://doi.org/10.23939/semi2021.01.042>
4. Kundytskyi, O., & Senyshyn, O. (2020). Osoblyvosti derzhavnoho rehulivannia IT-sfery u vitchyzniani ekonomitsi [Features of state regulation of the IT sector in the domestic economy]. *Journal of Lviv Polytechnic National University Series of Economics and Management Issues*, (4)(1), 34–42. Retrieved from https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/may/21606/maket200296-36-44_0.pdf
5. Halasiuk, V., Huzhva, I., Serebrianska, D., Ivanov, Ye., Komendo, I., & Mytnyk, O. (2021). *Kreatyvna ekonomika: nova ekonomichna epokha XXI st. Koncept kreatyvnoi ekonomiky. Hlobalni trendy. Potentsial ta perspektyvy kreatyvnoi ekonomiky v Ukraini* [Creative economy: A new economic era of the XXI century. Concept of creative economy. Global trends. Potential and perspectives of the creative economy in Ukraine]. Retrieved from https://creativeeconomy.center/wp-content/uploads/2021/12/2_5332503104040474153.pdf
6. Makedon, V. V., & Ilchenko, N. O. (2021). Koniunktura svitovoho rynku IT-poslug v umovakh ekonomiky 4.0 [Conjuncture of the global IT services market in the 4.0 economy]. *Efektivna ekonomika [Effective Economy]*, (1). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.8>
7. Martynovych, M., & Plutalov, S. (2022). Suchasni trendy rozvytku kreatyvnykh industrii ta yikh vplyv na natsionalnu ekonomiku [Modern trends in the development of creative industries and their impact on the national economy]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia [Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management]*, (3). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-08>
8. Pavlov, K. V., Naumchuk, V. V., Shmarovoz, O. V., & Pinchuk, A. P. (2024). Haluzeva osoblyvist funktsionuvannia rynku IT-poslug v Ukraini [Sectoral features of functioning of the IT services market in Ukraine]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky" [International Scientific Journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"]*, (6). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-9999>

9. Pavlov, K., Novosad, O., Opashniuk, Yu., & Bereziuk, M. (2024). Upravlinnia innovatsiinymy proiektamy na rynku IT-poslulh za umov zmin ta ryzykiv suchasnosti [Management of innovative projects in the IT services market under conditions of modern changes and risks]. *Enerhozberezhennia, Enerhetyka, Enerhoaudyt. Seriia "Ekonomika"* [Energy Conservation, Energy, Energy Audit. Series "Economics"], (2)(192), 77–90. <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2024.02.06>
10. Pavlova, O., Pavlov, K., Opashniuk, Yu., & Shirshykov, N. (2024). Didzhitalizatsiia na vyrobnychkykh pidpriemstvakh v haluzi vyrobnytstva elektrychnykh merezh [Digitalization in manufacturing enterprises in the electrical grid sector]. *Enerhozberezhennia, Enerhetyka, Enerhoaudyt. Seriia "Ekonomika"* [Energy Conservation, Energy, Energy Audit. Series "Economics"], (3)(193), 49–61. <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2024.03.04>
11. Posnova, T. V., & Tereshchenko, H. M. (2021). Rozvytok IT-osvity yak chynnyk formuvannia kreatyvnoho liudskoho kapitalu [Development of IT education as a factor in the formation of creative human capital]. *Osvitnia analityka Ukrainy [Educational Analytics of Ukraine]*, (3), 5–16. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-1-2>
12. Samiylenko, H. M. (2020). Kreatyvna ekonomika: teoretychni zasady ta osoblyvosti yii funktsionuvannia v umovakh stanovlennia novoi ekonomiky [Creative economy: Theoretical foundations and features of its functioning in the context of the formation of a new economy]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia [Problems and Prospects of Economy and Management]*, (2)(22), 31–42. Retrieved from <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/219366/219126>